

evenals het trekken van wissels en het accepteren van gelden op assignatie naar Nederland door het bestuur te Patna om de leveranciers van opium, de tolgelden en enige andere schulden te voldoen. Volgens de bestelling van 3 februari 1761 bedroegen deze op 25 januari 1761 f 680.400,-. Er is geschreven dat erop werd vertrouwd, dat deze uit f 2.570.500,- die op die datum beschikbaar was, zou zijn afgelost. Ook is een overmaking naar Dhaka van f 3150,- goedgekeurd. Deze diende om de obligatie te voldoen [fol. 741] die de assistent daar had aangegaan voor dagelijkse uitgaven van f 1575 en voor daglonen van in totaal f 1142 aan de ruiters en schutters, die hem gedurende de onrust van het voorafgaande jaar in arrest hadden gehouden. Er is bevolen om geldtransacties zoveel mogelijk te vermijden en de bestelling van contanten daarbij aan te passen. Uitheemse ropia's moeten bij een voordelige markt uitgegeven worden, maar, indien voordeliger, bij een slechte markt verkocht worden. Het is het beste geweest dat het bestuur op 6 november 1760 heeft besloten om, wegens de onrust, voor de bestelling van 1760 geen algemene aanbesteding te houden, maar slechts deugdelijke en redelijk geprijsde textiel in te kopen. Dit blijkt uit de direct gestuurde brieven van 12 november 1760 en 8 januari 1761. [fol. 742] Er wordt aangenomen dat Heren XVII het daarmee eens zijn. Tevens is goedgekeurd dat, zoals voor de hammans en baftas werd bevolen, is besloten een enkel pak of kist firtij van de Nederlanse soort als proef naar Nederland te sturen. Men is van mening dat wegens het groter risico te Kasimbazar de witte grove textiel uit Barddhaman en Birbhum beter te Hooghly verhandeld kan worden. Gebrek aan geld voor vooruitbetaling van textiel moet voorkomen worden. Bij de uitvoering van de bestelling van 1760 te Patna gebeurde dit niet. De uitslag van de leverantie door de inlandse koopman Santok Ray, die een dienaar van de Engelsen is, van een partij textiel te Dhaka, zoals beschreven in de brief van 16 maart 1761, [fol. 743] wordt afgewacht. Het is juist dat het bestuur)

---de bediendens te Patna, die, vermits de betoonde ongeneegentheid van de leveranciers Maneram en Alemsjent om met de bezorging der lijwaten ten haaren periculen voort te gaan, na een ander subject omgezien hadden op wien zij dat aangelegen werk met gerustheid konden verlaten, en die ze vermeenden in den persoon van eenen Gourisjern gevonden te hebben, gequalificeert hadden het werk aan te vangen en gaande te houden door middel van matige vooruitverreckingen van tijd tot tijd te doen na mate dat hetzelfde schot zoude nemen, en mits toesiende wie zij betrouwden.

Fol. 743r-v.

(Het bestuur te Patna beweerde dat, als het te zeer op een verlaging van de prijs aandrang, de kwaliteit van de textiel afnam. Het is juist dat het bestuur daarop schreef, dat er dan nimmer op prijsverlaging kon worden aangedrongen, en dat niets moest worden geaccepteerd dat niet met de monsters overeen kwam. Tevens is goedgekeurd [fol. 744] dat, om de achterstallen van de kooplieden tot f 362.778,- op de bestelling van 1759 te innen, alles aan firtij en anderszins dat in het pakhuis is en dat enigszins door de beugel kan, te accepteren. Voorts kan de firtij van alle grove textiel voor Azië tegen de prijzen genoemd in de brief van 16 maart, conform de resoluties van 12 en 13 januari 1761, aangenomen worden. Toen hadden de kooplieden nog een schuld van 139.000 ropia's, waarover ze na een ernstige aanmaning aan Louis Taillefert zeiden dat ze die onmogelijk konden voldoen. Op hun nader verzoek is op 28 februari 1761 alles wat nog in voorraad was en niet gevlekt of gescheurd was, als vierde soort aangenomen. Er zou dan een schuld van 20.000 ropia's overblijven die makkelijk te delgen zou zijn. Het bestuur kan dan weer met de kooplieden over een algemene aanbesteding onderhandelen. [fol. 745] Dat is zeker het voordeligste geweest. Dat is ook het geval met het besluit van 14 maart 1761 om 996 gewone cassa uit Jagannathpur, lang 40 en breed $2\frac{1}{2}$ cobido, 545 fijne witte neusdoeken uit Haripal en 130 sichtermans saai, zoals ze uit de weverijen kwamen, op dezelfde voorwaarden te accepteren. Enige kooplieden hadden daarom gevraagd, toen ze na het aannemen van de firtij konden berekenen hoeveel ze nog schuldig bleven, en ze niet in staat waren dit contant te voldoen. Op het bericht van 16 maart 1761 dat deze textiel veel beter is dan de eerder genoemde firtij, is zij apart gehouden.